

Asia: VN/24082/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle ulkomaalaislain 72 a §:n muuttamisesta ja ulkomaalaislain muuttamisesta annetun lain 72 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksen luonnoksesta ja toteaa asiassa seuraavaa.

SAK kannattaa lähtökohtaisesti hallituksen esitystä, jossa ehdotetaan lisättävän työntekijän oleskelulupa-erillinen tuloraja, jonka taso määritellään valtioneuvoston asetuksella. Hallitusohjelman mukaan työntekijän oleskeluluvan tulorajaa nostetaan siten, että se on alakohtainen TES:n minimi, kuitenkin vähintään 1 600 euroa kuukaudessa.

SAK näkee, että uusi tuloraja antaa maahan saapuville ulkomaisilla työntekijöille paremmat mahdollisuudet elättää itsensä ansaitsemallaan palkalla, kuin nykyisellä

1 331 euron tulorajalla. Asetettava 1 600 euron tuloraja on myös linjassa työperusteista maahanmuuttoa tarvitsevien alojen työehtosopimusten kokoaikaisesta työstä maksettavien vähimmäispalkkojen kanssa. Tuloraja nostetaan tasolle, joka jo nykyisellään täyttyy lähes kaikissa kokoaikaisissa töissä.

Hallituksen esityksessä ilmaistaan huolta sen vaikutuksista yhdenvertaisuuteen, sillä asetettavan tulorajan seurauksena työnantajat voisivat palkata ulkomailta matalammin palkatuille aloille ainoastaan kokoaikaista työvoimaa, kun taas suomalaisia työntekijöitä palkattaisiin osa-aikaisiin työsuhteisiin. SAK muistuttaa, että työsopimuslaki velvoittaa työnantajaa tarjoamaan lisätöitä ensisijaisesti jo työsuhteessa oleville työntekijöille, jotka tekevät osa-aikatyötä, ennen kuin voidaan palkata uutta työvoimaa kokoaikaisiin työsuhteisiin. Suomessa - erityisesti palvelualoilla - tehdään paljon vastentahtoista osa-aikatyötä, ja siksi on varmistettava, että yritykset tarjoavat lisätunteja jo

työsuhteessa oleville vastentahtoisille osa-aikatyöntekijöille ennen kuin rekrytoivat työvoimaa ulkomailta.

Esityksestä ei käy eksplisiittisesti ilmi, mitä tulee tapahtumaan maassa jo olevien työperäisten maahanmuuttajien jatkolupahakemuksille. Voidaanko ne mahdollisesti hylätä sen perusteella, että uuden tulorajan mukaan toimentuloedellytys ei ole edellisessä työsuhteessa täyttynyt? Tähän tarvitaan selkeyttä ja vaikutusarviointeja, jotta lakiuudistus ei heikentäisi maahanmuuttajien asemaa eikä pahimmillaan lisääisi paperittomuutta.

Piiparinen Carita
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry - Eve Kyntäjä Johtava
asiantuntija, maahanmuutto- ja työllisyys